

'γγαστροχωρίζω Κίμωλ. 'γγαστρουχουρίζουν Στερελλ. (Απεν.) ἀγγαστρουχουρίζουν Στερελλ. ('Ακαρν.)

Ἐκ τοῦ θέμ. τοῦ ρ. 'γγαστρώνω, παρ' δ καὶ ἀγγαστρώνω, καὶ τοῦ ρ. χωρίζω.

Ἀποχωρίζω τὰ ἐπίτοκα ζῷα ποιμνίου ἀπὸ τῶν ἀρρένων καὶ στείρων ἔνθ' ἀν.: Πᾶμε νὰ μαζέψωμε τὰ πράματα καὶ νὰ τὰ 'γγαστροχωρίσωμε (πράματα=γιδοπρόβατα) Κίμωλ. Ἀγγαστροχώρ' σαν τὰ πρόβατα χώρια τ' ἀγγαστρουμένα, χωρια τὰ στέρφα Στερελλ. (Αἴτωλ.) Συνών. στερφοχωρίζω.

'γγαστροχώρωρισμα τό, Κίμωλ. 'γγαστρουχώρ' σμα Στερελλ. (Αἴτωλ.) ἀγγαστρουχώρ' σμα Στερελλ. ('Ακαρν.)

Ἐκ τοῦ ρ. 'γγαστροχωρίζω.

Ο διαχωρισμὸς τῶν ἐπιτόκων ζῷων ποιμνίου ἀπὸ τῶν στείρων ἡ ἀρρένων καὶ ὁ σχηματισμὸς ἰδιαιτέρας ἀγέλης ἐξ ἑκατέρας κατηγορίας ἔνθ' ἀν.: Τ' ἀγγαστρουχώρ' σμα γέγιτι ἄμα ἀρχῆνταρι τὰ γιννᾶρι 'Ακαρν. Συνών. στερφοχώρωρισμα.

'γγάστρωμα τό, κοιν. καὶ Καππ. ('Αραβάν. Γούρτον.) 'γγάστρουμα σύνηθ. βορ. ἴδιωμ. ἀγγάστρωμαν Κύπρ. ἀγγάστρουμα Θράκ. (Σουφλ.) κ.ἄ. γάστρωμα Κρήτ. Πελοπν. (Καρδαμ. Σαηδόν. κ.ἄ.) — Λεξ. Βάιγ. Μπριγκ. γάστρωμα(ν) Πόντ. (Οἰν.) γάστρωμαν Πόντ. (Σταυρ. Χαλδ. κ.ἄ.)

Ἐκ τοῦ ρ. 'γγαστρώνω, παρ' δ καὶ ἀγγαστρώνω καὶ γαστρώνω. Ο τύπ. γάστρωμα καὶ παρὰ Βλάχ. καὶ Σομ.

1) Ἐπὶ γυναικῶν καὶ θηλέων θηλαστικῶν, ἡ ἐγκυμοσύνη, ἡ κατάστασις ἡ ἡ περίοδος τῆς κυοφορίας κοιν. καὶ Καππ. ('Αραβάν. Γούρτον.) Πόντ. (Οἰν. Σταυρ. Χαλδ. κ.ἄ.) Συνών. 'γγάστρι 1, 'γγαστριά 1. 2) Ἐπὶ σιτηρῶν, ἡ ἐποχὴ τοῦ σχηματισμοῦ τοῦ καρποῦ πρὸ τῆς πλήρους σταχυοφορίας, δὲ εἰς τὸ ἄνω ἄκρον τοῦ φυτοῦ παρουσιάζεται διόγκωσις περιλαμβάνουσα ἐντὸς φύλλων τὸν ἐν σχηματισμῷ στάχυν Εὖβ. ("Ακρ. κ.ἄ.) Ζάκ. (Κερ. κ.ἄ.) Πελοπν. (Ηλ. Καρδαμ. Σαηδόν. κ.ἄ.) κ.ἄ.: Σὲ λίγο θ' ἀρχίσῃ τὸ 'γγάστρωμα τοῦ σιταριοῦ Ζάκ. (Κερ.) Συνών. 'γγάστρι 3.

'γγαστρώνω κοιν. καὶ Καππ. ('Αραβάν. Γούρτον. Σίλ. Τελμ.) 'γγαστρών-νω 'Αστυπ. Κάλυμν. Κάρπ. Κῶς Μεγίστ. Ρόδ. κ.ἄ. 'γγαστρώνου κοιν. βορ. ἴδιωμ. 'γγαστρών-νου Εὖβ. (Κουρ. Κύμ. 'Οξύλιθ. κ.ἄ.) 'γγαστρούνου Πελοπν. (Κίτ. Μάν.) ἀγγαστρώνω ἐνιαχ. ἀγγαστρών-νω Κύπρ. ἀγγαστρώνου ἐνιαχ. βορ. ἴδιωμ. γαστρώνω Κρήτ. Κύθν. Νάξ. (Γαλανᾶδ. Γλυνᾶδ.) Πελοπν. (Γέρμ. Καρδαμ. Λεῦκτρ. Πλάτος. Σαηδόν. κ.ἄ.) Πόντ. ('Ιμερ. Κερασ. Κοτύωρ. Κρώμν. Οἰν. "Οφ. Σάντ. Σταυρ. Χαλδ.) — Λεξ. Βάιγ. ἀγαστρώνω Κρήτ. (Μεραμβ.) καστρώνω Καππ. ('Ανακ. 'Αραβάν.) Παθ. ἀγγαστροῦμαι Πόντ. ('Ινέπ. Σινώπ.) γαστροῦμαι Πόντ. ('Ιμερ. Κερασ. Κοτύωρ. Οἰν. "Οφ. Σταυρ. Τραπ. Χαλδ. κ.ἄ.) Μετοχ. Θηλ. 'γγαστρωμένα Τσακων. (Χαβουτσ.) 'γγραστονυμένη Καλαβρ. (Καρδ.) ἀγγαστονυμένη Σαμοθρ. ἀγγαστρωμέντσα Πόντ. ('Ινέπ. Σινώπ.) γαστρωμέντσα Πόντ. ('Ιμερ. Κερασ. Κοτύωρ. Σταυρ. Τραπ. Χαλδ. κ.ἄ.) Οὔδ. 'γγαστρωμένο Καππ. ('Αραβάν. Γούρτον. Σίλ. Τελμ.) 'γγαστρονυμάνου Θεσσ. ('Αργιθ.) καστρωμένο Καππ. ('Ανακ. 'Αραβάν.)

Τὸ ὑστεροβυζαντ. 'γγαστρώνω, δὲ τοῦ ἐπίσης Βυζαντ. ἐγγαστρώνω (καὶ λόγ. Βυζαντ. ἐγγαστρώ) δι' ἀποσιώπησιν τοῦ ἀρκτικοῦ ε (πβ. τὰ ἀνάλογα γδέρνω, γκαρδιώρω, ντρέπομαι, ξοδεύω, κλπ.). Βλ. Δουκ. ἐνλ. ἐγγαστρώνειν καὶ 'Ησύχ.: «ἔγκυος· ἐγγαστρωμένη γυνή».

'Ο τύπ. ἀγγαστρώνω, διὰ προθετικοῦ α ἐκ συνεκφορᾶς (πβ. τὸ ἀνάλογον ἀγαστρώνω), ὑστεροβυζαντ. ὥσαύτως, ὡς πιστοῦται ἐκ τῆς χρήσεως αὐτοῦ παρὰ Μαχαιρᾶ (ἐκδ. R. Dawkins 1, 214) καὶ Βουστρωνίω (ἐκδ. K. Σάθα, Μεσν. Βιβλιοθ. 2, 476). 'Ο τύπ. γαστρώνω, ἐκ συμφυριμοῦ πιθανῶς πρὸς τὸ γαστέρα ἢ τὸ γάστρα (ἡ ἐκ παραλλήλου ἀμαρτ. γαστρός προέλευσις δὲν φάνεται πιθανή), σύγχρονος περίπου ἡ κατά τι μεταγενέστερος, ὡς δεικνύει ἡ χρῆσις αὐτοῦ παρ' 'Ερωτοκρ. (ἐκδ. S. Ξανθουδ., σ. 526) καὶ ἡ μνεία παρὰ Βλάχ. καὶ Σομ. Καὶ δ τύπ. καστρώνω ἀπαντᾶ ἀπαξ παρὰ Σαχλίκ. Γραφαὶ καὶ ἀφηγήσεις στ. 585 (ἐκδ. Wagner, σ. 100).

A) Ἐνεργ. 1) Ἐπὶ ἀνδρῶν καὶ ἀρρένων θηλαστικῶν, καθιστῶ ἔγκυον, ποιῶ ἔγκυμονα κοιν. καὶ Καππ. ('Ανακ. 'Αραβάν. Γούρτον. Σίλ. Τελμ.) Πόντ. ('Ιμερ. 'Ινέπ. Κερασ. Κοτύωρ. Κρώμν. Οἰν. "Οφ. Σταυρ. Τραπ. Χαλδ. κ.ἄ.) Τσακων. (Χαβουτσ.): Τὴν 'γγάστρωσε καὶ τώρα δὲ θέλει νὰ τὴν πάρῃ κοιν. Τ' γι 'γγάστρουσι καλά, καλὰ κ' ἔγιγι ἄφαντους κοιν. βορ. ἴδιωμ. 'Ο γιό του ἐγγάστρουσε μία κοπέλα Πελοπν. (Κίτ. Μάν.) Κάποιους τσουπάνους πλάμασ' μαζί τ' εἰς τὸ 'γγάστρουσι Στερελλ. (Αἴτωλ. Παρνασσ. Φθιώτ. κ.ἄ.) Τέσ 'γγαστρών-νει τιδαὶ παρατὰ τες (ἐνν. τις γυναικες) Κάλυμν. Κῶς κ.ἄ. Τὴν γάστρωσε κιόλας τὴν γυναικα του Πελοπν. (Καρδαμ. Λεῦκτρ. Σαηδόν. κ.ἄ.) 'Ο Λουκῆς ἀγγάστρωσέν την τὴν δοπέλα Κύπρ. 'Ο τδοπάνη 'γγαστρώτσε μ' ἐμίο (ό βοσκός μ' ἐγγάστρωσεν ἐμένα) Τσακων. (Χαβουτσ.) 'Ετδ κάστρωσέν το τὸ 'ναϊκα (αὐτὸς τὴ γυναικα) Καππ. ('Ανακ.) Τοὺ τραΐτ τ' Μαχαίρα φτάνειν νὰ 'γγαστρώσ' οὐλὶς τ' εἰς μαλτέζις τ' χουριοῦ (μαλτέζα=έκλεκτον εἶδος οἰκοσίτου αἰγάς) Εὖβ. ("Ακρ. κ.ἄ.) 'Ο τράγο του ἐγγάστρουσε τὴ γίδα μας καὶ ζητᾷ τὰ πηδιστικὰ (πηδιστικὰ=ἀμοιβὴ διδομένη εἰς τὸν ιδιοκτήτην τράγου δι' ἐκάστην βατευθεῖσαν αἰγά) Πελοπν. (Κίτ. Μάν.) Τὸ βούδ' ἐγγάστρωσεν δῆλα τὰ χτήνα (ό ταῦρος ἐγγάστρωσεν δῆλες τις ἀγελάδες) Πόντ. (Κρώμν. Τραπ. κ.ἄ.) || Φρ. Γαγδούρα 'ς τὸν ἀνήφορο 'γγαστρώνει (ἐπὶ λίαν εύρωστου καὶ δυνατοῦ) πολλαχ. || Παροιμ. φρ. Αὕγουστος γαστρώνει κι δ Σταυρίτας γεννιᾶ (Σταυρίτας=Σεπτέμβριος· ἐπὶ τῆς βροχερότητος τοῦ Σεπτεμβρίου, προετοιμαζομένης κατὰ τὸν Αὔγουστον) Πόντ. (Οἰν.) || Ἀσμ.

"Αν ἐν' καλὸν τὸ ἀπ-πάριν σου, φτάν-νεις ποὺ στεφανών-νουν
ἄν ἐν' ἀπὸ τὰ δεύτερα, φτάν-νεις ποὺ ἀγγαστρών-νουν
Κύπρ. B) Συνευρίσκομαι μετὰ γυναικός, βινῶ Κρήτ. (Βιάνν. κ.ἄ.) Συνών. γαμῶ 1, καβαλλῶ. 2) Συνεκδ., ἐξαντλῶ τὴν ὑπομονήν τινος, ἐρεθίζω ἡ ἐκνευρίζω τινὰ καθ' ὑπερβολὴν σύνηθ. καὶ Πόντ. (Οἰν. κ.ἄ.): Μὲ 'γγάστρωσες νὰ σὲ περιμένω! σύνηθ. Μᾶς 'γγάστρωσες! "Ελα, πές το ἐπὶ τέλους! πολλαχ. Μᾶς 'γγάστρουδ' η γ' τόν' σσα μὶ τοὺ γιό τ' εἰς τὸν γίδα σ' ἀλλοὺς δῆ! Εὖβ. ("Ακρ. Στρόπον. Ψαχν. κ.ἄ.) Μὲ ἀγγάστρουσις μὶ τὰ λόια σ' "Ηπ. (Ζαγόρ.) Στερελλ. (Αἴτωλ. κ.ἄ.) Τοὺν ἀγγάστρουσιν η μάντα τ' κι κόντιψιν νὰ σκουτώσῃ τὴ γ' ναϊκα τ' Μακεδ. (Βογατσ. κ.ἄ.) Ποιός διάολος σ' ἀγγάστρουσι κι κάν' εἴτο'; αὐτόθ. 'Εγάστρωσε με! (μὲ ἐσκασε!) Πόντ. (Οἰν. κ.ἄ.) || Παροιμ. φρ. Καὶ δεσπότη 'γγαστρώνει αὐτός! (ἐπὶ τερατολόγου η Ισχυρογνώμονος) σύνηθ. Κι παππᾶ ἀγγαστρών! (συνών. τῇ προηγ.) Μακεδ. (Σέρρ. κ.ἄ.)

B) Παθ. 1) Ἐπὶ γυναικῶν καὶ θηλέων ζῷων, καθίσταμαι ἔγκυος, συλλαμβάνω ἐν γαστρί, κυοφορῶ κοιν. καὶ Καππ. ('Ανακ. 'Αραβάν. Γούρτον. Σίλ. Τελμ.) Πόντ. ('Ιμερ. 'Ινέπ. Κερασ. Κοτύωρ. Οἰν. "Οφ. Σινώπ. Σταυρ. Τραπ. Χαλδ. κ.ἄ.) Τσακων. (Χαβουτσ.): "Οσο βυζαίνονται οἱ γυναικες, δὲ

